

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Overeenkomst betreffende de uitoefening van verhaal van derden Brand-Ontploffing	580 <u>1 januari 1999</u>
---	---	--------------------------------------

INHOUDSTAFEL

- A. Lijst van aangesloten ondernemingen
- B. Inleiding
- C. Tekst van de overeenkomst
- D. Verklarende nota

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Inleiding	580 - B - 1 <u>1 januari 1999</u>
---	------------------	--

Gelet op de overeenkomst “Overeenkomst tussen maatschappijen betreffende de afstand van de uitoefening van verhaal van derden” van 1 oktober 1989,

overwegende dat de brandverzekeraars “eenvoudige risico’s” en “speciale risico’s” de wederzijdse uitoefening van verhaal en van rechtsvorderingen op grond van het **verhaal van derden** wensen te vermijden of te beperken, binnen de hieronder vastgestelde voorwaarden,

overwegende dat de bestaande overeenkomst moet worden aangepast aan de ontwikkeling van de waarborg **verhaal van derden** als gevolg van brand/ontploffing, de globalisering van de contracten en de opname van die waarborg in multigevarencontracten,

overwegende dat er moet worden voorzien in een regeling van de geschillen,

komen de ondernemingen die deze overeenkomst ondertekenen, het volgende overeen :

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Overeenkomst betreffende de uitoefening van verhaal van derden Brand-Ontploffing	580 - C - 1 <u>1 januari 1999</u>
---	---	--

Artikel 1. Toepassingsbedied

§ 1. De door deze overeenkomst beoogde verzekering **verhaal van derden** is uitsluitend die welke

- hetzij uitdrukkelijk gesloten is in het kader van een brandverzekeringscontract “eenvoudige risico’s” of “speciale risico’s”, waarin goederen of een aansprakelijkheid van de huurder of de gebruiker van goederen tegen brand- en ontploffingsgevaar gedekt worden,
- hetzij impliciet gesloten is in het kader van de afdeling BA-gebouw in een brandverzekeringscontract “eenvoudige risico’s”, waarin goederen of een aansprakelijkheid van de huurder of de gebruiker van goederen in hoofdzaak gedekt worden.

De aansprakelijkheidsverzekeringen voor door een verzekerde bij derden uitgevoerde werkzaamheden vallen niet onder deze overeenkomst.

§ 2. Deze overeenkomst is alleen van toepassing op schade veroorzaakt door brand of ontploffing (implosie inbegrepen).

Artikel 2. Definities

Men verstaat onder :

- **verhaal van derden** :
de dekking van de aansprakelijkheid die krachtens de artikelen 1382 tot 1386*bis* van het Burgerlijk Wetboek bij de verzekerde berust voor de hieronder vermelde **schade**, veroorzaakt door een contractueel gedekte brand of ontploffing die overslaat naar goederen die eigendom zijn van derden, gasten inbegrepen;
- **schade** : de schade aan goederen, de onbruikbaarheid van onroerende goederen, alle kosten in verband met die goederen en, voor de eenvoudige risico’s zoals bepaald in artikel 5, §§ 1 en 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 tot uitvoering van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst, elke bedrijfsschade.

Artikel 3. Toereikende verzekering verhaal van derden

Wanneer de aansprakelijke voor een schadegeval bij een ondertekenende onderneming tegen **verhaal van derden** verzekerd is voor een bedrag dat de aan derden veroorzaakte **schade** voldoende dekt, ziet de brandverzekeraar van de benadeelde derde af van de uitoefening van de subrogerende vordering tegen de verzekeraar **verhaal van derden**.

Artikel 4. Ontoereikende verzekering verhaal van derden

Wanneer de aansprakelijke voor een schadegeval bij een ondertekenende onderneming tegen **verhaal van derden** verzekerd is voor een bedrag dat de aan derden veroorzaakte **schade** niet voldoende dekt, ziet de brandverzekeraar van de benadeelde derde af van de uitoefening van de subrogerende vordering tegen de verzekeraar **verhaal van derden**, voor het quotum van de vergoeding door die verzekeraar van de door de derde geleden **schade**, of, indien de aansprakelijke veroordeeld wordt, van de eis tot terugbetaling van dat quotum door die verzekeraar.

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Overeenkomst betreffende de uitoefening van verhaal van derden Brand-Ontploffing	580 - C - 2 <u>1 januari 1999</u>
---	---	--

Artikel 5. Informatieverstrekking

Teneinde te bepalen wat de door de aansprakelijke gesloten dekking **verhaal van derden** inhoudt en of die al dan niet toereikend is, moet de verzekeraar **verhaal van derden** de brandverzekeraars van de benadeelde derden op de hoogte brengen van de inhoud van de door haar geboden dekking en van het totaalbedrag van de schade-eisen en/of van de schade geleden door alle, al dan niet verzekerde, benadeelde derden, en van een eventueel recht van voorrang waarop die derden op grond van artikel 41, § 3 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst aanspraak kunnen maken.

Artikel 6. Vordering tot terugbetaling

Indien de benadeelde derde een rechtstreeks beroep doet op de dekking **verhaal van derden** bij de verzekeraar van de aansprakelijke voor het schadegeval en via een minnelijke schikking of een gerechtelijke procedure genoegdoening verkrijgt, kan die verzekeraar het bedrag van zijn schadevergoeding terugvorderen bij de brandverzekeraar van de benadeelde derde, binnen de grenzen van de door deze laatste geboden dekking.

De verzekeraar **verhaal van derden** zal van zijn recht om het bedrag van zijn schadevergoeding terug te vorderen, worden uitgesloten indien hij zijn vordering tot terugbetaling niet doet aan de brandverzekeraar van de benadeelde derde, binnen een termijn van één jaar, te rekenen vanaf de betaling van de schadevergoeding aan de benadeelde derde.

Artikel 7. Vertrouwelijk karakter

Deze overeenkomst kan op geen enkele manier worden ingeroepen door verzekerden of derden. Zij kan hen noch tot voordeel noch tot nadeel strekken. De ondertekenende ondernemingen verbinden zich ertoe de overeenkomst niet in rechte aan te voeren bij eender welke zaak tegen de aansprakelijke voor het schadegeval.

Artikel 8. Betwistingen

Eventuele betwistingen tussen de ondertekenende ondernemingen aangaande de toepassing van deze overeenkomst moeten onderling in der minne geregeld worden. Zo niet vragen zij het advies van drie scheidsrechters, die door de Afdelingsvergadering Brand van ASSURALIA worden gekozen uit de vertegenwoordigers van de ondertekenende ondernemingen van deze overeenkomst.

Die scheidsrechters zijn vrijgesteld van de gerechtelijke formaliteiten waarvan sprake is in de artikelen 1676 en volgende van het Gerechtelijke Wetboek.

Artikel 9. Inwerkingtreding - Toetredingen

Deze overeenkomst treedt in werking op 1 januari 1999. Ingeval een onderneming later tot deze overeenkomst toetreedt, zal deze voor haar in werking treden daags na de verzending aan ASSURALIA van een aangetekende brief of een fax.

De overeenkomst is van toepassing op de door brand of ontploffing veroorzaakte schadegevallen, voorgevallen vanaf 1 januari 1999 of vanaf de latere datum van toetreding door de onderneming. ASSURALIA zal de lijst met de ondertekenende ondernemingen en de bijwerkingen verspreiden.

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Overeenkomst betreffende de uitoefening van verhaal van derden Brand-Ontploffing	580 - C - 3 <u>1 januari 1999</u>
---	---	--

Artikel 10. Opzegging

Elke ondertekenende onderneming kan haar toetreding opzeggen met ingang van 1 januari van elk jaar, mits zij dit drie maanden van tevoren per aangetekende brief of per fax aan de BVVO mededeelt. Na ontvangst zal ASSURALIA de andere ondertekenende ondernemingen op de hoogte brengen. De overeenkomst blijft van toepassing op de schadegevallen die zich tot de eerste januari in kwestie voordoen.

Artikel 11.

Deze overeenkomst vervangt de overeenkomst genaamd "Overeenkomst tussen maatschappijen betreffende de afstand van de uitoefening van verhaal van derden" van 1 oktober 1989 en heft deze op.

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Verklarende nota	580 - D - 1 <u>1 januari 1999</u>
---	-------------------------	--

INLEIDING

Deze overeenkomst volgt op de overeenkomst van 1 oktober 1989, die het begrip “verhaal van derden” heeft ingevoerd in de vorige overeenkomst (van 1959) betreffende dezelfde afstand tussen de ondernemingen van de uitoefening van de waarborg “burenverhaal”.

De overeenkomst van 1959, die onder de auspiciën stond van het Comité van Belgische Verzekeraars en het Belgisch Comité van Brandverzekeraars, is zonder al te veel problemen door de brandverzekeraars toegepast. Alleen in 1969 werd een interpretatief bijvoegsel ingelast om te verduidelijken dat het begrip “burenverhaal” strikt moet worden begrepen in het duidelijk omschreven kader van de algemene modelvoorwaarden van de brandverzekering.

Artikel 1 : Toepassingsgebied

Net als die van 1989 was de overeenkomst van 1959 gebaseerd op strikte wederkerigheid, waarbij de brandverzekeraars op gelijke wijze het verhaal van derden dekten. De definities waren immers identiek in de contracten eenvoudige risico's en industriële of speciale risico's.

Om de zaken te vereenvoudigen kunnen sommige verzekeraars geneigd zijn om de waarborg verhaal van derden onder te brengen bij andere aansprakelijkheidsdekkingen. De overeenkomst breidt haar toepassingsgebied uit tot de verzekeraar die de waarborg verhaal van derden zou hebben ondergebracht bij de verzekering BA-gebouw, op voorwaarde dat die verzekering wordt gesloten in het kader van een gecombineerde of multigevevarenpolis.

Om elk misverstand te voorkomen, wordt verduidelijkt dat deze overeenkomst, net zoals de vorige, van toepassing is tussen alle brandverzekeraars, zowel eenvoudige als speciale risico's. Verzekeraars BA-exploitatie en BA-privé-leven kunnen er geen beroep op doen.

Artikel 2 : Definities

Dit artikel geeft een zeer ruime en algemene definitie van het verhaal van derden. Er zij op gewezen dat inzake speciale risico's een aantal uitsluitingen gelden, zoals bepaalde vervuilingsschaden en bedrijfsschade. Op de aansprakelijke die niet tegen die schade verzekerd is, kan direct verhaal worden genomen door de zaakschadeverzekeraar die de benadeelde derde vergoed heeft, tenzij de aansprakelijke wordt gedekt door een aansprakelijkheidsverzekeraar zoals de verzekeraar BA-exploitatie of BA-privé-leven.

Ook is het nuttig eraan te herinneren dat de definities van het verhaal van derden in de verzekeringscontracten vereisen dat aan twee voorwaarden is voldaan (naast het bewijzen van de aansprakelijkheid van de auteur van het schadegeval) om het verhaal van derden te kunnen toepassen :

- het schadegeval moet “gedekt” zijn door het verzekeringscontract van de aansprakelijke,
- het schadegeval moet overslaan naar of zich uitbreiden tot goederen die eigendom van derden zijn.

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Verklarende nota	580 - D - 2 <u>1 januari 1999</u>
---	-------------------------	--

Vooraf dient te worden opgemerkt dat de schadeverwekkende gebeurtenis, d.w.z. het voorvallen van het verzekerde gevaar, niet mag worden verward met het eigenlijke schadegeval, dat de waarborg van de verzekeraar in werking doet treden.

De schadeverwekkende gebeurtenis moet de door de polis gedekte goederen hebben aangetast, maar moet er niet noodzakelijk zijn oorsprong in vinden. De waarborg verhaal van derden kan dus in werking treden :

- wanneer de brand van de verzekerde goederen overslaat naar de goederen van de burens;
- wanneer er vuur ontstaat in niet-verzekerde voorwerpen, verzekerde goederen doet branden en die brand vervolgens overslaat naar goederen van de burens.

Hetzelfde geldt voor het “*verhaal van derden*” in de polis die een vereniging van mede-eigenaars sluit en het gebouw alleen dekt als het gevaar, dat zijn oorsprong vindt in een niet-verzekerd roerend voorwerp dat toebehoort aan een mede-eigenaar, aan het gebouw schade veroorzaakt, die dan zelf de onmiddellijke oorzaak is van schade aan burens (bijvoorbeeld : gasontploffing waarvan de oorzaak gelegen is in een fornuis (niet-verzekerd roerend voorwerp) en waardoor van het verzekerde gebouw een venster breekt, waarvan de scherven de auto van een derde beschadigen).

Het “*verhaal van derden*” mag echter niet worden ingeroepen wanneer de brand van de niet-verzekerde voorwerpen rechtstreeks overslaat naar naburige eigendommen. Als een niet-verzekerde hooimijt in brand schiet en het vuur rechtstreeks doet overslaan naar een naburig tarweveld, kan de waarborg “*verhaal van derden*” in het contract dat de agrarische gebouwen dekt, niet worden toegepast. Als die hooimijt de brand echter doet overslaan naar de verzekerde boerderij en zich van daaruit verspreidt naar het naburige tarweveld, kan het “*verhaal van derden*” in werking treden. Die eis rechtvaardigt het toevoegen in de definitie van verhaal van derden in de polis speciale risico’s 1996 van het zinsdeel “na verzekerde goederen vooraf te hebben beschadigd”.

De waarborg “verhaal van derden” mag niet worden verward met een algemene burgerrechtelijke aansprakelijkheidsverzekering tegen door vuur veroorzaakte schade. Het moet dus om brand gaan en niet om een gewoon vuur. Hier kan worden verwezen naar de gebruikelijke definitie van brand : er is sprake van brand wanneer bepaalde lichamelijke - roerende of onroerende - goederen, die in de omstandigheden van het ogenblik niet bestemd waren te branden, toch worden vernield door vlammen die zich buiten hun normale domein ontwikkelen en aldus vuur doen ontstaan dat op andere lichamelijke goederen kan overslaan (L. Deprez & A. Truyens, *Traité*, nr. 30, vertaling).

Bij een ontploffing kan moeilijk worden gesteld dat het verschijnsel “overslaat” naar andere goederen. De aan derden veroorzaakte schade is vaak het gevolg van de schokgolf of de luchtverplaatsing bij de ontploffing of van de projectie van brokstukken of van - mogelijk “vervuilende” - deeltjes afkomstig van verzekerde goederen.

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Verklarende nota	580 - D - 3 <u>1 januari 1999</u>
------------------------------------	------------------	--------------------------------------

Artikel 3 : Toereikende verzekering *verhaal van derden*

Of de verzekering verhaal van derden al dan niet toereikend is, moeten bij elk schadegeval afzonderlijk worden nagegaan. Anders dan de huurdersaansprakelijkheidsverzekering is het verhaal van derden een aansprakelijkheidsverzekering waarvan het verzekeraar belang niet kan worden bepaald. Het is een “premier risque”-verzekering. De evenredigheidsregel voor bedragen is niet van toepassing.

De verzekering is dus toereikend als de schadeclaim van de benadeelde derden niet hoger ligt dan het inzake *verhaal van derden* verzekerde bedrag. Is dat wel het geval, dan is de verzekering ontoereikend (toepassing van artikel 4 van de overeenkomst). Dit artikel zal in de meeste gevallen van toepassing zijn.

De tekst van het artikel kan worden verduidelijkt met de volgende voorbeelden :

Stel dat er brand uitbreekt in een gebouw waarvan bewoner R, bij onderneming M tegen VvD verzekerd voor 25.000.000 frank, aansprakelijk is voor het overslaan van de brand naar de gebouwen van één of meer derden T1 en T2, verzekerd bij de ondernemingen X en Y. Alle verzekeraars hebben de overeenkomst “verhaal van derden” ondertekend.

1. Schade aan T1 vergoed door schadeverzekeraar X : 5.000.000 F.

⇒ Geen verhaal van verzekeraar X op verzekeraar VvD M.

2. Schade aan T1 vergoed door schadeverzekeraar X : 10.000.000 F.
aan T2 vergoed door schadeverzekeraar Y : 10.000.000 F.

⇒ Geen verhaal van de verzekeraars X en Y op M.

In beide gevallen is de verzekering verhaal van derden toereikend, aangezien ze de door de benadeelde derden geleden schade volledig dekt, die overigens beantwoordt aan de definitie van verhaal van derden.

3. Schade aan T1 vergoed door verzekeraar X : 10.000.000 F.
aan T2 : materiële schade : 5.000.000 F.
bedrijfsschade : 5.000.000 F., vergoed door verzekeraar Y.

⇒ Veronderstel dat M ook de aansprakelijkheid voor bedrijfsschade dekt : geen verhaal van de verzekeraars X en Y op M.

⇒ Veronderstel dat M het verhaal van derden dekt op basis van de definitie van speciale risico's : geen verhaal van verzekeraar X en verzekeraar Y voor de materiële schade, maar verhaal van Y op R persoonlijk of diens verzekeraar BA-exploitatie of BA-privé-leven voor de bedrijfsschade.

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Verklarende nota	580 - D - 4 <u>1 januari 1999</u>
---	-------------------------	--

Artikel 4 : Ontoereikende verzekering verhaal van derden

Zie hypothese bij het bovenstaande artikel.

4. Schade aan T1 vergoed door schadeverzekeraar X : 30.000.000 F.

- ⇒ Verzekeraar X oefent een op aansprakelijkheid berustende vordering uit op R, die de dekking van zijn verzekeraar M inroept.
De gerechtelijke veroordeling zal naar rata van 5.000.000 F tegen R worden uitgevoerd wegens de onderverzekering; door de overeenkomst zal ze niet worden uitgevoerd tegen M.

5. Schade aan T1 vergoed door X : 25.000.000 F.

voor rekening van T1 persoonlijk : 5.000.000 F.

- a) veronderstel dat T1 ten gevolge van de toepassing van een evenredigheidsregel over een recht van voorrang (art 41, WLVO) beschikt voor gedeeltelijke vergoeding :
- T1 ontvangt bij voorrang 5.000.000 F van M,
 - 20.000.000 F (saldo waarborg verhaal van derden) zullen aan X worden “toegekend”, maar niet betaald,
 - X zal zich tot R richten om het resterende bedrag van zijn uitgaven, 5.000.000 F. te recupereren.
- b) veronderstel dat T1 geen enkel recht van voorrang geniet, bijv. schade aan de niet-verzekerde inhoud :
- de 25.000.000 F. van de waarborg verhaal van derden zullen worden verdeeld onder T1 en zijn verzekeraar X naar rata van 1/6 voor T1 (4.166.667 F.) en 5/6 voor X (20.833.333 F.). Het deel van X zal niet worden betaald door M.
 - T1 en X kunnen het saldo van hun schade, respectievelijk 833.333 F en 4.166.667 F, rechtstreeks op R verhalen.

6. Schade aan T1 vergoed door X : 15.000.000 F.

aan T2 vergoed door Y : 20.000.000 F.

De verzekeraars X en Y zullen verhaal uitoefenen op R, die de dekking van zijn verzekeraar M zal inroepen.

Het inzake verhaal van derden verzekerde bedrag van 25.000.000 F. zal worden verdeeld zonder dat de eigenlijke betaling gebeurt naar rata van 15/35 aan X en van 20/35 aan Y, waarbij R persoonlijk betaalt aan X en Y, naar rata van respectievelijk 15/35 en 20/35 van 10.000.000 F.

7. Schade aan T1 vergoed door X : 10.000.000 F.

aan T2 vergoed door Y : 10.000.000 F.

aan T3 (niet verzekerd) : 10.000.000 F.

De 25.000.000 F. zal evenredig worden verdeeld onder Y, X en T3, zonder dat eigenlijke betaling gebeurt aan Y en X. De in de plaats getreden verzekeraars en de niet verzekerde benadeelde kunnen allemaal op R persoonlijk verhaal uitoefenen naar rata van 1.666.666 F.

ASSURALIA Overeenkomst Brand	Verklarende nota	580 - D - 5 <u>1 januari 1999</u>
---	-------------------------	--

Artikel 5 : Informatieverstrekking

Voor een goede toepassing van de overeenkomst is een loyale medewerking van de verzekeraar verhaal van derden vereist.

De in dat artikel beoogde informatieverstrekking is van essentieel belang : verzekeraars mogen er niet van weerhouden worden op de aansprakelijke verhaal uit te oefenen onder het voorwendsel dat de vorderingen afzonderlijk minder hoog oplopen dan het verzekerde bedrag.

De verzekeraar verhaal van derden zal de schadeverzekeraar op de hoogte brengen van de inhoud van zijn dekking.

Artikel 6 : Vordering tot terugbetaling

Dit artikel beoogt te verhinderen dat de brandverzekeraar het doel van de overeenkomst tracht te omzeilen door zijn verzekerde aan te raden zich rechtstreeks tot de verzekeraar verhaal van derden te wenden.

Artikel 7 en 8 : Vertrouwelijk karakter en betwistingen

De overeenkomst heeft alleen betrekking op de verzekeraars die ze hebben ondertekend. Derden (verzekerden of slachtoffers) kunnen er geen beroep op doen. Conform artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek mag de overeenkomst hen noch tot voordeel, noch tot nadeel strekken.

De ondertekenende verzekeraars zullen de overeenkomst niet in rechte aanwenden en bijgevolg worden geschillen over de toepassing van de overeenkomst aan de bevoegdheid van de gewone rechtbanken onttrokken om, na verzoening, te worden toevertrouwd aan de drie scheidsrechters die onder de leden van de ondertekenende ondernemingen, uiteraard met uitsluiting van de betrokken ondernemingen, zijn aangewezen door de Afdelingsvergadering Brand.

Artikel 9 en 10 : Inwerkingtreding - Toetredingen en Opzeggingen

Zonder dat dit in de tekst van de overeenkomst verduidelijkt moet worden, wordt met 1 januari uiteraard 1 januari om nul uur bedoeld.
